XXVIII. évfolyam. Pécs, 1900. szerda, február hó 14. 35-ik szám.

Előfizetési árak:
Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy hóra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PECSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.

Városi közgyülés.

— Második nap. —

Pécs, 1900. február 13.

A tegnapinál is üresebb padok előtt folyt le a közgyülésnek mai folytatása, de azért nem mondhatni, hogy valami álmos lefolyásu lett volna, mert a szónoklási kedv, meg itt-ott a fölcsillámló puskaporos hangulat ma sem hagyott fönn semmi kivánni valót.

Legtöbb buzgósággal tárgyalták Tiszay szinigazgatónak a szinészet állandósitása s egy nyári szinkör épitése tárgyában beadott ajánlatát, meg a pécsi szőllőojtó szövetkezet kérvényét a városi szőllőtelepről kiszolgáltatott rossz vesszők vételárának elengedése iránt.

Az előbbi kérdésnél igazán furcsa felfogások nyilvánulásait hallottuk. Van itt egy direktor, a ki megunva az örökös vándorlást, egész esztendőn keresztül nálunk akarja tartani társulatát s azt mondja, hogy ha már nyaranta rá kell mindig fizetnie a direktori dicséségre, hát inkább itt fizeti rá köztünk, a hol télen szerezte (ha szerezte), mint hogy elzónázza s tagjai idegen helyen hányódva-vetődve költsék a pénzt.

Persze nyáron csak ugy megy a publikum szini-előadásokra, ha szellős helyen, egész kényelemmel elhelyezkedve, meg hüsitőkkel is kiszolgálva hallgathatja azokat: okvetlenül arénát kell tehát épiteni. És a direktor vállalkoznék arra is, hogy a maga pénzén és a maga telkén megépiti ezt az arénát, a várostól nem kér egyebet, mint erkölcsi támogatást s azt a biztositást, hogy más hasonló vállalatnak hat esztendőre nem ad engedélyt előadásokra.

Az erkölcsi támogatást mindjárt meg is kapta a közgyülés szine előtt, a hol vállalkozását a szinészet művészi szinvonalának lealacsonyitása gyanánt mutatták be s azzal gyanusitották meg, hogy az aréna holmi trójai faló szerepét fogja játszani, a melynek gyomrában tudja Isten miféle dugárut akar becsempészni városunk szüz falai közé. Az anyagiakban pedig azzal a roppant áldozattal szemben, hogy a város cirkusznak, német orfeumnak nem ad a publikumot a szinkörtől elvonó engedélyt, követelték, hogy az a direktor a maga szinkörét a maga telkén s a maga pénzén záros határidő alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett köteles legyen fölépiteni.

És bizony nagy erőlködésbe került, mig ki lehetett vinni, hogy a város kis országgyülése megadja neki az engedélyt a 40—60 tagból álló szintársulat gázsiját a nyári hónapokban is itt kifizethetni és köztünk elköltheti, persze ezt is nem ugy, mint kérte, a szinkör használatba vételétől számitandó 6 esztendőre, hanem csak 1905. szeptember 30-ig, mert ezen az időn túl csak nem tarthatja lekötve a város drága erkölcsi támogatását s nem zárhat ki kebeléből kávéházi orfeum-artistákat!

A másik hosszu vita a szőllőojtó szövetkezet kérvénye körül merült föl, a hol szintén nagy nehezen sikerült keresztülvinni a helybeli szőlősgazdák körében a regeneráció minél sikeresebb előmozditására alakitott szövetkezet kérelmének teljesitését, mely abban állt, hogy a város által szolgáltatott rossz vesszők ára engedtessék el.

A többi tárgy elintézése már simábban ment, úgy, hogy a városatyák már fél tizenegykor hozzáülhettek a délelőtti sörözéshez.

Részletes tudósitásunk a közgyülés lefolyásáról a következő:

*

Főispán távollétében a mai folytatólagos közgyülésen *Majorossy* Imre polgármester elnökölt, ki d. e. 9 órakor az ülést megnyitván, *Tróber* Aladár főjegyző felolvasta a tegnapi ülés jegyzőkönyvét, melyet a közgyülés szó nélkül hitelesitett.

A museumi szabályrendelet tárgyalása következett volna ezután, de a jelenlevő városatyák csekély számára való tekintettel s mivel a polgármester a szabályrendeletet ujra átdolgozni s a társadalom közreműködését is bevonni szándékozik, a közgyülés ezt a tárgyat a polgármester inditványára levette a napirendről.

Szinészet állandósitása.

Sorra került tehát *Tiszay* Dezső szinigazgató ismeretes ajánlata a szinészetnek Pécsett való állandósitása tárgyában. E célból az

A „Pécsi Figyelő" tárcája.

Való és álom.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Irta: *Jámbor József.*

I.

Egy mulatságon ismerkedtek meg. Mihály haza is kisérte Irént meg az édes anyját. A zöldre festett kis kapuban mikor elváltak, Miska illően kezet csókolt a mamának, aki volt olyan szives meghivni, hogy látogassa meg őket egyszer.

— Ha megengedi kedves néni? — és epedve várta a mama válaszát.

— Kérem! — és a zöldre festett kapu mögött eltünt a mama, meg a leánya.

Mihály nem ment mindjárt haza, hanem az utca tulsó oldalán le-föl járkált. Várta mig világot lát az Irének ablakában. Az ablakok nem voltak lefüggönyözve. Ott állt az ő mindene, az ő lelke üdvössége, özvegy Csereyné Irén leánya az ablaknál, fejét annak üveg táblájára hajtá. Elfujták a gyertyát és a sötétség ismét ura lett Csereyék szobájának. Mihály hazament és lefeküdt. Nem tudott aludni. Minő szép terveket szőtt agyában, minő légvárakat épitett magának. Szóval tudta, érezte hogy Irént szereti. Csak azt nem tudta, hogy viszont szerettetik-e? Pedig Irén szerette őt. Örültek ha láthatták egymást, hanem arra nem gondoltak, hogy a korai öröm a késő bánattal karöltve jár. Igen ez náluk teljesedésbe ment át, mert egymáséi nem lehettek. Nem pedig azért, mert a mama nem adta beleegyezését a kötendő házassághoz, mivel Mihály még katonáéknál sem tett eleget. Ezt azonban Irén sehogysem akarta elhinni. Hisz vannak jó emberek, akik az ő kedvéért megengedik, hogy Mihály őt előbb elvehesse feleségül azután, ha katonáék rámondják is a »tauglich«-ot, nem bánja. Hogy azt mondanák rá, arról megvolt győződve, mert megtermett szál legény volt Miska. Özvegy Csereyné látta jól, hogy a fiatalok egymást megszerették. Ezt meggátlandó, megtiltotta a leányának, hogy Mihálylyal egy szót is váltson a jövőben. Irén kérte a mamáját könyörgött neki. De a mama rendithetlen volt. Véleményét tudtára adta Göndör Miskának is. Azt az érzést leirni nem lehet, amit Mihály akkor érzett, mikor özvegy Csereyné levelét elolvasta. Neki azt még látni se szabadjon, akitől az ő boldogsága függ? Leül az asztalához, hogy válaszol. Meg is irta a levelet becsomagolta. De azért elküldeni mégsem merte. Nem. Találkozik még ő Irénnel. Megmondja neki, hogy bár meghajol a mama levele előtt, de őt szeretni fogja örökké. Megfogadja neki, hogy nem feledi el soha. El fog búcsuzni tőle és elmegy messze, gyógyirt keresni vérző szivére.

II.

Elváltak. Búcsút mondott a tájának, búcsút annak a kis leánynak, aki minden reggel ott etetgette a galambkáit az udvaron. Galambjai megismerték Irénkét, mikor kilépett a ház tornácára piros bécsi kendővel a fején. Gyönyörüség volt nézni ezt a tizennyolc esztendős földi angyalt ilyenkor — mondogatta Mihály.

— Mikor elváltam tőle — folytatta — azt igérte, hogy előtte leszek éjjel-nappal, szeretni fog örökké, a siron túl is.

Nehéz ködfelhő ereszkedett a városunkra, mikor mindenszentek estéjén én is kimentem a temetőbe. Bántott a nagy sürgés-forgás. Elmentem egy sirhoz a temetőkert végére és ott a padon leültem. Gondolataim ott jártak az én fekete szemü Irénkémnél és könnyeim észrevétlenül gördültek alá szemeimből. Sirtam. Egy fájdalmas érzés ugy fogva tartá keblemet, hogy alig tudtam lélekzeni. Amint igy ülök és gondolkozom, eszembe jutott boldogult bátyám meséje.

— Kedves öcsém! Élt valamikor régen egy ifju és egy szőke fürtü aranyos kisleány. Megszerették egymást, de a szüleik ellenezték, hogy egymáséi legyenek. Látni fogjuk egymást, szólt a leány és elváltak. — Nos bátya és aztán találkoztak-e később? Igen, a temető-

igazgató hajlandó nyári szinházat a saját erejéből épittetni s a várostól csak erkölcsi támogatást kér és hat évre azt a biztositást, hogy a város hasonló vállalatot nem engedélyez, sem cirkuszelőadásokra és orfeumtársulatoknak működési engedélyt nem ad.

A szinügyi bizottság és a város tanácsa ezt a kérelmet teljesitendőnek tartja, mert az képesiti az igazgatót, hogy társulatát állandóan együtt tarthassa s az orfeumok inváziójának is csak igy lehet utját állni, a város részéről pedig anyagi áldozatot nem igényel, legfölebb a nyári cirkuszoknak számot ugyis alig tevő helypénze maradna el.

Horváth Antal nem fogadja el a tanács javaslatát, mert a tervezett nyári szinkör, a hol szivarozni és étkezni lehet, ahol idomitott majmok és csepürágók mutatványai váltakoznak a drámairodalom költői műveinek bemutatásával, a mely egyszer cirkusznak, másszor Thália csarnokának használtatik, lealacsonyitását képezné a szinészet művészeti szinvonalának. Ehhez ő segédkezet nyujtani nem hajlandó.

Piacsek Gyula is ellene van az egész vállalkozásnak, mert ez nem nevezhető a szinészet állandósitásának s valéságos dugárut csempészne be hozzánk nyári szinház cégére alatt. Ha a szinészetet állandósitani akarjuk, ugy állandósitsuk azt drága pénzen megépitett szinházunkban, de ne ámitsuk magunkat azzal, hogy holmi nyári arénabeli tingli-tangli előadásokkal állandósitottuk a szinészetet.

Hamerli István szükségesnek tartja a szinészet állandósitását s miután a téli szinházba nyáron a publikumot becsalogatni nem lehet, ez csak nyári szinkör épitésével vihető keresztül. Erre vállalkozik az igazgató a város megterhelése nélkül, nincs ok tehát arra, hogy kérelmét megtagadjuk.

Pleininger Ferenc hangsulyozza, hogy az igazgatónak megkönnyitjük állandó jó társulat szervezését, ha módot nyujtunk neki arra, hogy társulatát a folytonos nyári vándorlástól megkiméljé. Attól, hogy a nyári szinkörbeli előadások a szinészet művészeti nivóját fogják leszállitani, tartani már azért sem lehet, mert Tiszay készséggel kijelentette, hogy a város szinügyi bizottságának a nyári műsor megállapitásába is befolyást enged. Pártolja a tanács javaslatát.

Littke József szintén pártolja a tanács javaslatát, csak arra nézve kér határozott intézkedést, hogy a város meddig maradjon obligóban a kért kizárólagosságra vonatkozólag a direktorral szemben, ha ez az aréna épitésével késedelmeznék. Nézete szerint ki kellene mondani, hogy a kizárólagosság csak ugy biztosittatik neki, ha a szinkört egy év leforgása alatt megépiti.

Polgármester kijelenti, hogy az éppen nem eshetik a művészi nivó rovására, ha a nyári szinkörben a közönség dohányozhat és étkezhetik. Igy van ez másutt is; a budai arénában is szivarszó mellett kitűnő előadásokat hallgatott a közönség. De a szinibizottságot és a tanácsot ezen kivül még az az erkölcsi momentum is vezérelte javaslatának megtételénél, hogy csak ezen az uton lehetséges végleg kiküszöbölni az idegen orfeumokat s utját állni erkölcsrontó működésüknek.

Többen szóltak még a kérdéshez abban a tekintetben, hogy a kizárólagosság mely időtől számittassék s meddig terjedjen, mig végre a közgyülés elhatározta, hogy *Tiszay* igazgatónak kizárólagosságot biztosit a nyári előadásokra, cirkuszengendélyt máshol, mint az épitendő arenában nem ad, sem daltársulatokat működni nem enged; ezt azonban ahhoz a feltételhez köti, ha Tiszay a nyári szinkört egy év leforgása alatt megépiti; a kizárólagosság határidejét pedig 1905. szeptember 20-ig terjedő időre állapitja meg.

Uj utcák.

Az indóház utcából kiágazólag keletkezett uj utcák elkeresztelésére került ezután a sor s a közgyülés elfogadta a tanács javaslatát, hogy a nyugatra beágazó uj utca Ráth-utcának, a Schlauch-féle villatelep közepét átszelő szélesebb utca Arany utcának, a másik pedig Gizella utcának neveztessék. A vesztőhely-dülőben létesitett uj utcát pedig Ujvilág-utcának keresztelik.

Fölebbező előlegkérők.

Rozgonyi Bertalan számtiszt és *Tihanyi* Károly rendőrfiktató fizetéselőleget kértek a tanácstól, melyet ez a városi pénztár szomoru viszonyaira való utalással megtagadott. Az előlegkérők ez ellen a közgyüléshez felebbeztek.

Egry József hivatkozva arra, hogy ily előlegeket más hivatalokban is kapnak, a kérelmet teljesitendőnek tartja.

Záray Károly a fölebbezésekből azt látja hogy a tanács tekintélye az alája rendelt közegekkel szemben megingott, mert furcsa szinben tünteti föl ezt a tekintélyt, ha az alantas közegek ilyen teljesen belső ügyekben a tanács ellen a közgyüléshez fordulnak felebbezésekkel. A felebbezéseket elutasittatni inditványozza.

Polgármester szintén helyteleniti a fölebbező közegek eljárását, de miután a szabályrendelet a tanácsi határozatok ellen jogorvoslatot enged, a fölebbezéseket elő kellett terjeszteni.

A közgyülés a fölebbezőket elutasitotta kérelmükkel.

Nyugdijazások.

Hamerli Mihály I. oszt. számtiszt 40 évet meghaladó szolgálat után, megrendült egészségi állapotára való tekintetből is kérte nyugdijaztatását, mit a tanács a nyugdijszabályzat értelmében teljesitendőnek tart és javasolja a teljes fizetésnek megfelelő 1200 frt nyugdij megszavazását, mit a polgármester azzal told meg, hogy a közgyülés Hamerlinek buzgó és lelkiismeretes szolgálataiért elismerést szavazzon.

A közgyülés a tanács javaslatát és a polgármester inditványát egyhangulag elfogadta.

Gergits Imre rendőrszakaszvezető és *Török* Márton erdőőr szintén nyugdijaztatásukat kérték, minek folytán a közgyülés a nyugdijszabályzat értelmében a folyamodók szolgálatképtelenségének megvizsgálására bizottságot küldött ki.

Penészgombás szőllővesszők.

A pécsi szőllőojtó alkalmi szövetkezet évekkel ezelőtt nagymennyiségü szőllővesszőt vett a városi szőllőtelepről, a melyek azonban penészgombával lévén ellepve, legalább is felében hasznavehetetlennek bizonyultak. Ezért a szövetkezet most azzal a kérelemmel fordult a város közgyüléséhez, hogy az 1321 frt 30 kr. vételárnak a fele részét engedje el.

Radócsay Imre ellenzi a kérelem teljesitését, mert a szövetkezet a vesszőket ugyis már féláron kapta s igy nem méltányos, hogy most ennek ismét a felét kérik elengedtetni.

Záray Károly szerint szükkeblüség lenne megtagadni a kérelmet, mikor tudjuk, hogy a szövetkezet milyen üdvös szolgálatokat teljesitett a szőllőfelujitás körül s az is kétségtelen, hogy rossz vesszőket adtunk nekik.

Littke József nem ellenezné, ha a szövetkezet hasznos szolgálataira való utalással anyagi segély iránt fordult volna a városhoz, de mikor a kapott vesszők hibás voltára támaszkodva kéri a vételár elengedését, ezt teljesithetőnek nem tartja, mert az elvi kérdés. A szövetkezte kifogás nélkül átvette a vesszőket s azokat kellő időben rendelkezésre nem bocsátotta vissza, nem lehet tehát igénye a vételár elengedésére.

A kérelem teljesitése érdekében még szót emeltek *Tamássy* Ferenc, *Krasznay* Miklós, *Horváth* Antal, *Pleininger* Ferenc és *Herbert* János tanácsos, mire a közgyülés többsége meg is szavazta a szövetkezet kérelmének teljesitését.

Törvényhatósági átiratok.

Egy egész csomó törvényhatósági átirat került ezután szőnyegre, melyek közül az első *Kis-Küküllő* vármegye átirata volt, hogy a közutak fedésére szolgáló kő és kavics szállitási dijszabása mérsékeltessék. Erre a közgyülés a tanács javaslatához képest is hasonló értelmű feliratot intézni határozta.

Maros-Vásárhely átirata fölött *a kvóta fölemelése ellen* egyszerü tudomásvétellel siklott át a közgyülés. Hasonló sors érte Hontvármegye átiratát *a közegészségügy államositása* tárgyában.

Sopron vármegye átirata a *borhamisitás megakadályozása* tárgyában már némileg hullámzásba hozta a kedélyeket, mert *Tamássy* Ferenc ezt az átiratot pártolásra ajánlotta, már csak azért is, hogy meghazudtoljuk azt a rossz hirünket, a mely felőlünk ebben a tekintetben az egész országban elterjedt.

Záray Károly azonban lehetetlen dolognak mondja az olyan felirat pártolását, mely

---

kertben, a kis kápolna baloldala melletti keresztnél éjjel tizenkettőkor.

Megnéztem a zsebórámat. Féltizenkettő volt. Hátra fordulok és látom, hogy a temetőkert üres. A gyertyalángok kialudtak, a szeretteiket sirató, nyüzsgő néptömeg széjjeloszlott. Egyedül itt, a halottak csendes otthonában. Hideg borzongás járta át testemet. Fáztam. Fölkeltem a padról, hogy haza megyek. Odaértem a kis kápolna elé, kalapomat megemelem és keresztet vetek magamra. Minden jó lélek dicséri az Urat! A kápolna oldalán levő ablakra vetem tekintetemet. Látom, hogy világosság van a kápolnában. Megembereltem magam és leültem egy sir szélére. Kabátom gallérját felhajtottam és vártam a történendőket. Gondolatimban ismét ott jártam Irénnél.

Egy, kettő .... és igy tovább tizenkettőig olvasva, ütött a kis kápolna ércharangja. Mélabús orgona hangokat, földöntúli ének kiséretében hallottam a kápolnában. Még egyszer eszembe jött boldogult bátyám meséje és azután szempilláim lecsukódtak. Az angyali hangok elringattak és elaludtam. Egyszerre csak látom igy, hogy a kis kápolna ajtó szárnyai felnyilnak és most a földöntúliak altató énekét még jobban hallottam. Száraz, kiaszott aggok lépdeltek ki a kápolna ajtaján lepelbe burkolózva. Majd utánuk egy fiatal férfi. Boldogult bátyám alakja. Megörültem és oda akartam rohanni, hogy megfogom a kezét és rákiáltok: bátya, nem ismersz? — De ime egy méltóságteljes nő jön utána, hullámfekete haja vállára omolva, fekete selyem ruhában, arcán a mély fájdalommal, de szemei csukva vannak; szemét felém emeli és óva int, hogy ne szóljak.

Ereimben a vér jéggé fagyott. Nem tudtam megmozdulni. Pedig szerettem volna megkérdezni, hogy mit akar. Mindközelebb jön hozzám. Már-már ott van előttem. Most kinyitja szemeit. Ugyanaz az a fekete szemü leány, az én életem, az üdvösségem, mindenem. Végső erőmet megfeszitve felugrom és felé akarok rohanni.

— Mihály, ez életben soha!

— Irén! és utána akarok futni, de ő eltünik. Erőtlenül hanyatlok vissza a sirdomb szélére és egy lélekzetvétel után szempilláim lecsukódnak.

A nap már magasan járt az égen, midőn ágyamból felkelve, arra a szomoru tudatra ébredtem, hogy hisz csak álom volt az egész. Szerettem volna folytatni. Visszamentem oda, hol Irénkéék és azelőtt én laktam. Kérdezgettem az emberektől, hogy nem tudják-e, hol van özvegy Csereyné háza? Csodálkozó pillantásokkal találkoztam. Azt feleltek, nem is hallottak ilyan nevet sohasem. Itt nem is laktak. Hiába erősitgettem, hogy ez a zöldre festett kis kapus ház volt az övék. — Az én fekete szemü Irénkémet nem is láttam soha többé.

---

minden szakértelem hiányában egyedül a rosszakarattól vezéreltetve képtelen intézkedéseket követel. Ilyen a többi között az is, hogy a borhamisitás fölötti itélkezés egészen vonassék el a hatóságok intézkedési köréből s az tisztán a borvizsgáló bizottságok egyes tagjainak kényére kedvére legyen kiszolgáltatva.

A közgyülés erre ezt az átiratot is egyszerüen tudomásul vette.

Hasonlókép egyszerüen tudomásul vétettek Kolozsvármegye és Maros-Torda vármegye átiratai az országos képviselőválasztásoknál helyi jelölt támogatása iránt, úgyszintén a trencsényi átirat a Keleti-tenger s a Feketetenger közt létesitendő csatorna tárgyában.

Ellenben Győr sz. kir. város és Zólyomvármegye átiratait a magyar ipar pártolása tárgyában pártolta s hasonló feliratok küldését határozta el.

Hasonlókép pártolta Budapest főváros átiratát, hogy a biztositó társulatok a tűzoltói kiadásokhoz való hozzájárulásra kötelezessenek. Azt a távirati megkeresését azonban a főváros polgármesterének, *hogy az államvasuti tisztviselők községi adómentessége ellen fölirjon a város, a közgyülés nem pártolta, hanem megbizta a tanácsot, hogy a legközelebbi közgyülés elé javaslatot terjeszszen olyan akció meginditása iránt, melynek célja az állami alkalmazottaknak a városi terhekhez vató hozzájárulását biztositani.*

Ezzel a tárgysorozat ki lévén meritve, a közgyülés a hitelesitő bizottság kiküldésével d. e. fél 11 órakor véget ért.

Gyilkos suhanc.

(Második esküdtbirósági tárgyalás.)

— Saját tudósitónktól. —

Pécs, 1900. február 13.

Ma délelőtt kilenc órakor ismét összeült az esküdtbiróság, mely az uj bünvádi eljárás életbeléptetése óta tegnap tartotta első esküdtbirósági főtárgyalását s a mai napon alkalma nyilott az esküdteknek oly ügyben itélkezni a vádlott fölött, mely éppen a lelkiismeret és az emberi belátás szerint határozó polgárok részéről, csak »bünösre« szólhat s melynek szigora, ha az itélet minőségét illetőleg nem volnának paragrafusok által korlátozva, a legfokozatosabb mértékben is indokolt lenne.

A vádlott egy alig tizennyolc éves suhanc, ki az édesanyjának vadházasságban élő urát ölte meg, anélkül, hogy arra oka lett volna, anélkül, hogy maga mellett egyetlen védő szót tudna felemliteni. Minden védelme abban leli bázisát, hogy a megölt zsémbeskedő természetü és részeges volt, s hogy nem egyszer fenyegette őt és édesanyját is azzal, hogy agyon fogja ütni őket, de sohasem vetemedett egyikükkel szemben sem tettlegességre.

A fiatal gyilkos különben sem igyekezett magát védeni, tettét leplezni, s szinte ideges buzgalommal keres agyában emlékeket, hogy minél részletesebben mondhassa el borzalmas tettét s önmagát javitja ki, ha netán vallomásából valamit kifelejtett.

A határozottan sulyosbitó körülményeket, hogy annál élesebben rajzolódjanak ki, — kétszer-háromszor is elmondja s szinte megelégedést látszik érezni, midőn egy-egy elejtett szava után az esküdtek arcairól önkéntelenül is pillanatnyi megdöbbenés rajzolódik le.

Ugy látszik, mintha eme körülményes vallomással talán enyhébb büntetésre számitana, bár — dacára annak, hogy időközönként szemeit törli — a megbánásnak legcsekélyebb jelét sem mutatja.

Cinikus egykedvüséggel beszél, minden megrázkódtatás vagy észrevehető nyom nélkül végigtapogatja, kezébe veszi a bünjeleket, mutatja a baltával, melylyel borzalmas tettét elkövette, hogy miként ölte meg áldozatát, minden vonakodás nélkül sorra emelgeti a véres ágynemüt, ruhát, zsákdarabokat s szemléltető magyarázatként mondja el: »ezt erre, ezt meg arra használtam.«

Az alig tizennyolc éves suhanc egyáltalán azt a benyomást teszi, hogy vagy ifiu kora dacára is már megrögzött gazember, ki az igazságszolgáltatásnak még sok dolgot fog adni, vagy pedig áldozatával szemben még ma is oly leküzdhetlen gyülölettel viselkedik, mely minden más érzést elnyom, ugy, hogy a megbánás érzete nem is talál helyet lelkében.

A másodrendü vádlott, a suhanc édesanyja, egykedvüségében hasonlit a fiához s a tényekből, valamint az asszony vallomásából kitetszik, hogy rajongó szeretettel csüng fián, s anyai szeretetében annyira elvakult volt, hogy hallgatag eszközéül szolgált gyermekének a borzalmas tett elkövetésekor.

Másodrendü vádlott különben elvált asszony, kit hites ura összekelésük után már három évre elhagyott. S azóta élt vadházasságban az elkövetett gyilkosság áldozatával, kitől — két gyermeke is van.

Az érdekes tárgyalás lefolyásáról, melynek ma is nagyszámu hallgatósága volt, tudósitónk a következőket jelenti:

A mai esküdtbirósági főtárgyalás vádlottjai *Mock* Antal dárdai foglalkozásnélküli kőmives legény, ki mindössze 18 éves és azzal van vádolva, hogy mult év november hó 29-én az édes anyjával vadházasságban élő *Schreckhaus* Tamás ács, dárdai lakost meggyilkolta; a másik vádlott *Mock* Józsefné szül. Zentner Julia, kit a gyilkosság elkövetésében való bünrészességgel és bünpártolással vádol a kir. ügyészség.

Az ez ügyben mára kitűzött főtárgyaláson a törvényszék következőleg alakult meg:

Elnök: *Simon* József kir. törvényszéki biró; szavazó birák: *Koszér* János és *Jobst* Béla törvényszéki birák; jegyző: *Klausz* Endre kir. törvényszéki aljegyző.

A vádhatóságot *Rákosy* Imre dr. kir. alügyész képviseli, mint védők: *Rásky* Béla dr. és *Kelemen* Mózes dr. pécsi ügyvédek szerepelnek. Jelen vannak még: *Jellachich* István dr. kir. törvényszéki orvos szakértő, *Nádor* Lajos hites szerb tolmács és *Kaufer* Jenő dr. hites német tolmács.

Az együttesen behivott esküdtek előtt ezután — elnök megnyitván a főtárgyalást — kihallgatták vádlottakat az általános kérdésekre.

Elsőrendü vádlott *Mock* Antal 18 éves, róm. kath. dárdai illetőségü és lakos, nőtlen, foglalkozásnélküli kőmives, vagyontalan, büntetlen.

Másodrendü vádlott *Mock* Józsefné 44 éves, róm. kath., dárdai illetőségü és lakos napszámosnő, tizenhat év óta férjétől távol, de nem törvényesen elváltan él. Egy háza van Dárdán, melyet örökölt, büntetlen előéletü.

Az általános kérdések feltevése után

(az esküdtek kisorsolása)

következett.

Elnök mindenekelőtt megállapitja, hogy a ciklus esküdtjei közül 29-en jelentek meg s e szerint 15 esküdt vethető vissza, még pedig hét a vádhatóság és nyolcz a vádlottak által. Miután ugy a vádhatóság, mint a védők éltek visszavetési jogukkal, az esküdt biróság tagjai: *Molnár* János, *Cirják* Antal, *Baranits* Rajmár, *Angyal* Pál dr., *Derlik* Fülöp, *Ádám* Lénárd, *Nagy* János, *Kindl* József, *Fazekas* Sándor, *Benkő* József, *Rack* János és *Jozipovits* Mátyás, póttagok: *Berger* Emil és *Finta* Ferenc.

Miután az esküdtbiróság tagjai az esküt letették, az elsőrendü vádlott *Mock* Antalt hallgatták ki.

(Az elsőrendü vádlott kihallgatása.)

Mokk Antal elsőrendü vádlott, midőn az elnök a személyazonosság megállapitása végett ujra felteszi az általános kérdéseket, a fent közölteket mondja be.

Elnök: Mondja most el a gyilkosság történetét.

Miután elsőrendü vádlott csak németül tud, a kihallgatás *Kaufer* Jenő hites német tolmács segitségével történik.

Mock Antal bámulatos nyugalommal, a megbánás legcsekélyebb jele nélkül, az elnök közbevetett kérdései által nehányszor megszakittatva, a következőket mondja el:

»1899. évi november hó 29-én este 8—9 óra között történt, hogy *Schrekhaus* Tamás (az áldozat) a munkából hazajött, ahol vádlott lombfürész munkával volt elfoglalva. Schrekhaus Tamás ekkor korholni kezdte Mock Antalt, hogy miért foglalkozik ily haszontalan munkával, mire Mock Antal, ki már ismerte édes anyja ágyasának zsémbes természetét, összepakolta szerszámait és kalapját véve kiment az udvarra. Édes anyja ezalatt beteg volt s ágyban feküdt, mi arra késztette a fiut, hogy egy bottal felfegyverkezve, az ablaknál leskelődjék, hogy Schrekhaus Tamás nem vetemedik-e tettlegességre édes anyjával szemben.

De Schrekhaus Tamás nem nyult az asszonyhoz, hanem vacsorát követelt, mire Mockné sajtot tett eléje. Ez nem tetszett a gazdának s dühre gerjedvén, felkiáltott:

— Megálljatok bitangok! Majd csinálok én belőletek paprikást, ha hazajövök.

S ezzel fejszét ragadva elrohant.

Nehány perccel később Mockné fiával együtt Schrekhaus után ment s keresésére indultak, de nem találták meg. Mire — úgy egy óra mulva — hazaérkeztek, Schrekhaus Tamás már otthon volt. Részegen feküdt a szemétdombon s egyre azt morogta:

— Agyon ütlek benneteket, bitangok! — Majd felkelt s betántorogva a szobába, ágyba feküdt, ahol nemsokára elaludt.

Ennek a jelenetnek szemtanui voltak Mockné és fia is. Az utóbbi látva Schrekhaus állapotát, a fölötti elkeseredésében s attól való félelmében, hogy a gazda csakugyan agyonveri őket, ha felébred, azt mondta édes anyjának:

— Anyám! Én agyonütöm ezt az embert!

Édes anyja igyekezett e borzalmas szándékáról lebeszélni, de ez nem sikerült.

— Menj be édes anyám a házba — mondta a fiu — gyujts lámpát, függönyözd be az ablakokat, aztán majd én bemegyek és agyonütöm az »apámat«.

S dacára annak, hogy fiának borzalmas szándékáról meg volt győződve az asszony, *engedelmeskedett a fiunak.*

Pár perccel utóbb Mock Antal bement a szobába s Schrekhaus ágya mellé érvén, meglátta azt a fejszét, a melylyel a gazda őket fenyegette s ez végleges elhatározásra birta.

Kiment a konyhába s onnan egy erős favágó baltát hozva, azzal fejbe verte az alvó Schrekhaus Tamást, ki az óriási ütéstől egy jajszó nélkül meghalt.

Mock Antal aztán, mint a ki legjobban végezte dolgát, bejelentette édes anyjának, hogy:

— Agyonütöttem!

Elnök: S mit csináltak a gyilkosság elkövetése után? Nos, amit Mock Antal cinikus arckifejezés és bámulatosan egykedvü hanghordozással e kérdésre válaszolt, az a megdöbbenés kifejezését varázsolta az esküdtek, birák és közönség arcára egyaránt.

— *Mikor agyonütöttem — úgymond — akkor az ágynemüt s néhány rongyot a fejére csavartam, hogy ne legyenek a padlón vérfoltok. Azután behoztuk a tragacsot (hordágy) s arra tettük az apámat. A kezeit, hogy ne lógjanak, a nádrágszijja mögé dugtam, a lábára papucsot huztam, azután kivittük a kertbe, a hol ledobtuk a tragacsról. Kezeit feloldoztam s vérével bevéreztem egy karót, hogy azt higyjék: más ölte meg. Aztán otthagytuk, a véres ágynemüt elástam a szemétdomb alá. Majd bementem a szobába és lekapartam a vérfoltokat a falról s meghagytam édes anyámnak, hogy meszelje be a lekapart helyet. Meszet hoztunk, eltakaritottuk a nyomokat, aztán elküldtem édes anyámat a szomszédokhoz, ma-*

gam pedig pipára gyujtva, lefeküdtem és aludtam reggelig.

Másnap, 1899. évi november hó 30-án, aztán letartóztatták a gyilkost és büntársát.

Miután az elnöknek vádlotthoz nem volt több lényeges kérdése, elnök a tárgyalást tiz percre felfüggeszti.

(Szünet után)

a másodrendü vádlott kihallgatása következett.

Mock Józsefné elismeri, hogy a szörnyü tett elkövetésében *részes.*

Az elnök kérdésére elmondja, hogy mintegy 16 évvel ezelőtt került össze Schreckhaus Tamással, miután első férjét otthagyta. A dolog ugy történt, hogy törvényes férje az időtájt katona volt. Az ő ipa fel akarván használni fia távollétét, viszonyt óhajtott kezdeni Mockneval, ki erre anyjához ment haza, hol megismerkedett Schreckhaus Tamással, ki az ő kedveért szintén otthagyta törvényes feleségét. Összeállván 8 évig laktak Diakovárott s nemsokára ismeretségük kezdetén már házsártoskodni kezdett az ember. Egy esetben az *eszéki* törvényszék Schreckhaus Tamást el is itélte három hónapra, mert Mock Józsefnét összeverte. — Kiszabadulván Schreckhaus, az ágyasa után ment Dárdára s megizente neki, ha valamikor törvényes férjéhez s nem hozzá megy vissza, férjével együtt lelövi. Az asszony ekkor félelemből visszament hozzája, de ezután is a régi maradt. Ha az asszony zsandárokat emlegetett, leszurással fenyegette őt is, meg a zsandárokat is. Elmondja Mockné, hogy az elhunyt részeges volt, amit keresett, mind elitta s neki kellett az egész családot eltartani.

Elnök: Az utóbbi időben a szomszédok hallották, hogy együtt énekelgettek; hogy lehetséges ez, ha sohasem voltak jól egymással?

Erre Mockné azzal válaszolt, hogy szent éneket énekeltek, sőt a szentirást olvasták fel neki többször, hogy megjavuljon, de nem hallgatott rájuk, kinevette őket, azután is rabiatus maradt ugy, hogy ő nem egyszer akart megszökni hazulról, sőt elemészteni magát.

Ezek után áttér az utolsó estre, melyet a következőkép ad elő:

Schreckhaus aznap egy rácnál dolgozott s onnan hazaizent, hogy a kis fiu majd vigye haza szerszámát. Ez el is ment s visszajött azzal a hirrel, hogy az apja a ráccal korcsmába ment. — E nap Mockné beteg volt, de Schreckhaus nem engedte lefeküdni. Délután tehát magához hivatta Szalmásinét és leányát, hogy kenjék meg. Ezek 6 óra tájban el is jöttek s ottmaradtak 8 óráig, amikor Schreckhaus nagy részegen hazajött. Mock Antalt a szobából kikergette s mikor őt, Mocknét félig levetkőzve meglátta az ágynál állani, dühében felkiáltott: — »Te bestia; egy ütéssel leütlek benneteket!« Erre az asszony szólt leányának, hogy hozza be apja számára a vacsorát, mit azonban az durván visszautasitott. — Majd a szerszámai után kérdezősködött s kiment a baltájáért, mire Mockné kiugrott az udvarra, Schreckhaus követte s dühében a szomszéd keritésére ütött. Mockné egy darabig nem mert hazajönni. Ágyasa visszajövén az utcáról, a szemétdombra feküdt s egy darabig mormogott, végre bement a lakásba.

Mockné is hazatért, de a kertben maradt, hol fia és leánya vigasztalták. Fia a többek közt azt is mondta neki: — Én látom, hogy maga ártatlan, az életemet feláldozom magáért. — »Nem jó vége lesz, vagy én vagy ő!«

Mikor Schreckhaus már benn volt a szobában, fia is bement s kijövén csak annyit mondott neki:

— Anyám ne ijedjen meg, egyet adtam baltával a fejére, — »meghalt!«

Mi és hogyan történt a szobában, nem tudja, mert kinn volt. Ha fia azt mondja, hogy ő függönyözte be az ablakot, ő gyujtotta meg a lámpát, vitte be a tragacsot stb. elvállalja, mert ő akkor beteg volt és meg is volt rémülve, nem emlékszik tisztán vissza. Annyit tud, hogy tragacsra téve kivitték a hullat s ő rögtön ott hagyta.

Éjjel 11 óra tájban elment Szalmásinéhez, honnan csak reggel 6-kor tért haza. Ekkor siró gyermekeit csititotta, Antalt felkeltette.

Nem beszélte meg előre a dolgot fiával.

(Délután)

fél három órakor nyitotta meg ujra Simon József elnök a főtárgyalást, s a névsor felolvasásával konstatálta, hogy az esküdtek mind annyian jelen vannak.

Ezután Mock Antal elsőrendü vádlottal ismételtették meg kereszt kérdések alakjában a délelőtt tett vallomását s főleg azokra a körülményre fektetett sulyt, hogy Mock Antal megmondta-e édes anyjának, hogy Sckreckhaus Tamást agyon fogja ütni? miután ezt a körülmenyt Mock Józsefné a délelőtti vallomásában tagadásba vette.

Mock Antalt eme körülményre tekintettel szembesitették másodrendü vádlottal s miután a fiu édes anyjával szemben is fenntartotta állitásait, másodrendü vádlott kijelentette, hogy meglehet, miszerint fia vallomása megfelel a valóságnak, de ő arra nem emlékszik.

(A tanukihallgatás.)

Első és másodrendü vádlottak szembesitése után *Nagy* Gyula dárdai körjegyzőt, *Szalmási* Katalin dárdai napszámosnőt és ennek édes anyját *Szalmási* Pálnét hallgatták ki, kik vagy nem tudnak az esetről lényeges mozzanatot, vagy pedig Mock Antallal egybenhangzó vallomásokat tesznek.

Meyer Ignác, özv. *Horváth* Jánosné és *Lázár* Ferenc tanuvallomásai közül az utóbbié a legterhelőbb, ki szerint Mockné egyszer azt mondta előtte, hogy fia pisztolyt vesz s agyonlövi az emberét.

A tanuk kihallgatása lapunk zártakor még egyre tart s igy erről csak holnapi számunkban hozhatunk tudósitást.

Hirek.

Pécs, 1900. február 13.

A meghosszabbitott élet.

A Pasteur-intézet tudós igazgatója, a nagy Pasteurnek hivatásbeli utódja immár hosszas kutatások után megoldotta a csodák körébe vágó kérdést, hogy miképen volna meghosszabbitható az emberi élet.

Dusak, a kiknek fáj itt hagyni mérhetlen gazdagságukat, melyet nem tudnak elemészteni, mert gyengék hozzá a szerveik — hogy megörülhettek ennek a hirnek! Tiztizenötév prolongácló a haláltól! Idő, a melyet patikában vásárolhatnak pénzükért! Hát nem dicső, nem magasztos gondolat ez?!

Mert az uj szérum bizonyos, hogy nagyon drága lesz. Csak fölötte gazdagok engedhetik meg maguknak fényüzésképen. A szegény ember élni fog tovább is az átlagos ötven évig, ellenben a milliomosok közbecsülésben fognak megőszülni kilencvenéves korukban,

Gondoskodó szülők egynéhány évtizedet fognak hagyományozni szeretett fiuknak és kelendő leányok hozományképen élethosszabbitó szérumot kapnak. Lesz is akkor parti vadász bőven . . .

. . . Hallottam tudósokról, a kik szenvedélylyel merültek a statisztikába, hogy kiszámitsák, hány jeges kávé esik évente egy emberre. De az időnek és munkának ezt a pocsékolását kevésbé tartom hiábavalónak, mint azt, a mely az emberi élet meghosszabbitását tűzte ki életcéljául.

Mert az időnek nem az esztendő a mértéke, hanem az események szubjektiv jelentősége. Az esztendő semmitmondó, nyulékony keret: rövidke pillanat olykor, öröklét máskor.

Tehát a kilencvenéves élet ép oly tünő semmi sem lesz a végtelenhez képest, mint most a hatvan esztendős. Hosszabb, ha mások szemével nézik, de egyformán kurtának tetszik önmagunk előtt, a kik befutottuk azt.

Önök persze erre azt fogják felelni:

— Hohó! Ha az esztendők nem számitanak, akkor hát dobja pokolba az orvosságokat, orvosokat, a higiénikus intézkedéseket. Tegye ki bátran a serdülő ifjuságot fertőzésnek, balesetnek. Hiszen mindegy, akár tiz év az élet, akár száz!

Hát ez már semmiképen sem helyes beszéd. Mert mikor derékban szakit ketté életet a halál, nem az esetleg még hátralevő esztendőket siratjuk, hanem a befejezett harmonia iránti érzékünk sebesül meg. Fájnak a remények, a melyeknek szárnyat szegték, fáj, hogy egy szinmű befejezetlen maradt.

De a születés és halál közti harmonia megadja az emberi életnek igazi nagyságát, üres esztendőnek mesterséges hozzáragasztása meg nem növeszti azt.

Harmonikus élet; ez az igazi meghosszabbitott élet. —g.—

Napirend 1900. február 14-én.

Naptár: szerda, febr. 14. — Róm. kath.: Bálint. — Prot.: Bálint. — Görög-kel.: (febr 2.) Gyertyaszentelő B. A. — Zsidó: Adar 15. — Nap kél 7 óra 10 perckor; nyugszik 5 óra 21 perckor. — Hold kél délután 4 óra 57 perckor; nyugszik 6 óra 36 perckor reggel. Holdtölte 3 óra 7 perckor délután.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet mellett enyhe idő várható jelentékeny csapadék nélkül.

Szinház: »Görög rabszolga«; operett.

— (**Elkezelt pénzek.**) Napok óta beszélik városszerte, hogy a város adókezelése körül nagyobb méretü sikkasztásokat fedöztek föl, de a dolog mibenlétéről a közönség hiteles értesülést nem szerezhetvén, természetes, hogy a fáma szabad teret nyert a kombinációk ködös világába elkalandozni s olyan tisztviselőket is meggyanusitani, akiknek kifogástalan tisztességéhez szó sem férhet. Kötelességünknek tartottuk tehát utána járni a dolognak s illetékes helyen nyert információnk alapján a következőkben ismertetjük a való tényállást:

Bizonyos először is az, hogy *a városi pénztár teljesen rendben van*, a város pénzéből senki sem sikkasztott el egy fillért sem. Három adóhivatali számtiszt azonban, kik a főszámvevő és a közönség teljes bizalmát birták s fizetésükből tisztességesen megélhettek volna, letévedtek az egyenes utról s fölhasználva a belejük helyezett bizalmat, *rokonaiktól és más magánemberektől pénzeket vettek föl az adópénztárba való beszolgáltatás céljából, de az átvett összegeket nem szolgáltatták be egészben, hanem a rájuk bizott pénz egyrészét maguknak megtartották.* Ennek a manipulációnak a főszámvevő nyomára jövén, jelentést tett a polgármesternek, ki a vizsgálatot nyomban meginditotta s a megtévelyedett számtiszteket állásuktól föl is függesztette. A három számtiszt vallomása szerint a magánfelek által rájuk bizott pénzből *körülbelül 2000 frtot nem szolgáltattak be rendeltetése helyére*, de a vizsgálat eddig csupán 1600 frt elkezelését derithette ki számszerüleg.

Az illetők ezelőtt egy évvel kezdték meg bünös manipulációjukat, a melyért most kenyerük és nyugdijigényük elvesztésével lakolnak, mert a fegyelmi eljárásnak elejét veendő mindhárman lemondtak állásukról és nyugdijigényükről, a mely lemondás elfogadása fölött természetesen a közgyülés lesz hivatva dönteni.

Mindebből a tényállásból kiviláglik, hogy a városi pénztárt a kideritett manipulációból kár semmiképen sem érhette volna, mert az elkezelt pénz magánemberek megbizásából került az illetők kezébe; károsodás azonban a magánmegbizókat sem fogja érni, mert a számtisztek rokonai az elkezeltnek bevallott 2000 frtot ötszörösen meghaladó letéttel biztositották mindenkinek a kára megtérítését s ebből az eddigi vizsgálat által kideritett összegeket tényleg már meg is térítették.

— (**Baranyamegye közigazgatási bizottsága**) ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyeház közgyülési nagytermében báró *Fejérváry* Imre dr. főispán elnöklete alatt. Az ülésen jelenvoltak: *Tormay* Károly alispán, *Dragonescu* Dömjén kir. pénzügyigazgató, *Salamon* József kir. tanfelügyelő, *Simonffay* János, *Benkő* Gyula, *Driesz* Lajos, *Német* Lipót, *Kovácsfi* Kálmán, *Nagy* Jenő, tiszti főügyész, *Jeszenszky* Lajos árvaszéki elnök, *Gyenes* József dr., királyi alügyész, *Mende* Lajos dr. tiszti főorvos, *Lehel* Győző első aljegyző és a többi referens aljegyzők. Az ülésen tudomásul vették a tiszti főügyész, árvaszéki elnök, királyi főügyész, árvaszéki elnök, király főmérnök, királyi ügyész és királyi tanfelügyelő jelentéseit. Azután több ügyet tárgyaltak le, melyek elég hosszadalmas vitát provokáltak, úgy, hogy az ülés csak háromnegyed tizenkettőkor ért véget.

— (**A pécsi polgári kaszinó közgyülése.**) Vasárnap tartotta meg a pécsi polgári kaszinó rendes évi közgyülését. Az egyes jelentések sorában a pénztári kimutatás a következő: bevétel 4153 frt 48 kr. a kiadás 3937 frt 31 kr. A mérleg szerint: a vagyon 25162 frt s a teher 22719 frt 12 kr. A tisztikar lekösönése után a közgyülés ujólag a mult évi tisztikart választotta meg egyhangulag. Névszerint: elnök: Hartl Ferenc, igazgató: Szabon István, I. titkár: Hartl Gyula, II. titkár Csukás Zoltán, pénztárnok: Schultheisz László, ellenőr: Póth Vilmos, könyvtárnok: Gálik János, ügyész: dr. Lauber Rezső. Választmányi tagok: Aidinger János, Bauer Zoltán, Beck Gyula, Böhm C. F., Buday Béla, Cenger Károly, Engeszer Miklós, Eötvös Gusztáv, Gebhardt Ferenc, Halusz László, Haksch Lajos, Hekinger István, Kremling Károly, Kész István, Ladányi Sándor, Majorossy Imre, Pfeiffer József, Pikler József, Prager János, id. Piribauer János, Reisch János Ruepprecht Nándor, Szabó Árpád, Tamássy Ferenc, Zeisz József.

— (**Táncestély.**) Mulik a farsang, alig van belőle két hét vissza, de a mulatságok, táncestélyek, — óh azok szaporodnak. Ismét egy uj táncmulatságról kell hirt adnunk. *A pécsi jogász segélyző egyesület* fog folyó hó 21-én a Vigadó nagytermében táncestélyt rendezni, melyre potom két koronáért a meghivottak kéretnek eljönni. A meghivón egyebek közt ezt is olvassuk: »A hölgyek kéretnek minél egyszerübben megjelenni.« Ez igazán egészséges idea! Mig egyrészt a szigoru papáknak nem okoz e táncestély nagy gondot, másrészről meg biztositja a táncestélyen a feszélytelen jókedvet. Egyébként teljesen feleslegesnek tartjuk, hogy a jogásztáncestélyek mellett üssük a nagy dobot. — Nem szorulnak rá azok a reklámra.

— (**Magyar mise.**) Örömmel adunk hirt, valahányszor a magyarositás eredményt ér el bárhol, mert legyen az eredmény eleinte kicsiny, meg van a reményünk, hogy idővel tökéletesen tért fog hóditani. *Birjánban* vasárnap *magyar* mise volt, az első magyar mise. Hosszu idők tusái után végre keresztül vitték a magyarság apostolai, hogy a sokac községben ezentul felváltva magyar és sokac misék mondassanak Az első magyar misét *Hoffmeister* N. olaszi plébános celebrálta ünnepélyesen, melyre Pécsről *Vaniss* Sándor főszolgabiró is kiment. A jég megtörve, előrehaladni már könnyebb.

— (**Személyi hir.**) *Zsolnay* Vilmos gyáros bécs- és budapesti utjáról megérkezett.

— (**Házi mulatság.**) A »Miasszonyunkról« nevezett nőzárda külső növendékei különösen a tanitónőképző intézet növendékei, vasárnaponként felváltva tánccal egybekötött theauzsonnákat rendeznek a kollegialitás fenntartására, illetve emelésére. *Rapp* Ferenc vasuti hivatalnok vendégszerető házában gyültek össze a felsőbb leányok vasárnap s a zongora mellett szorgalmasan járták a táncot. A négyest tizenkét pár táncolta. A házimulatság vendégei, azaz bájos táncosnői voltak: Aloff Etuska, Angster Elzácska, Derlik Ilonka, Gritzmann Matuska, Gritzmann Jankica, Hicker Irénke, Hicker Tinkica, Hicker Iluska, Hicker Mariska, Rapp Mariska, Rapp Margitka, Ráth Mariska, és Schmidt Irmuska. Feszélytelen kedv uralkodott az egész estén át a szük körben s a késő este szétoszlott társaság tagjai egy kedélyes mulatság emlékével távoztak.

— (**Altiszti bál.**) A pécsi helyőrség törzsőrmesterei, őrmesterei és egyenrangu altisztjei február 22-én este 8 órakor a Vigadóban táncestélyt rendeznek.

— (**Uradalom mint virilis.**) A németbólyi uradalmat, mivel tulajdonosa, *Schaumburg Lippe* herceg nem magyarhonos, a községi virilisek közül kihagyták. Az alispán az uradalom felebbezésének helyt adott, felhiván azonban Schaumburg Lippe herceget magyarhonos képviselőjének bejelentésére. Ennek folytán *Alt* Bernát a virilis póttagok sorába került s most meg ő felebbezett az alispáni határozat ellen. A mai megyei közigazgatási bizottsági ülés azonban az alispán határozatát, mint törvényen alapulót, jóváhagyta.

— (**Elvi döntés.**) A megyei árvaszék elnöke elvi döntést kért ma a közigazgatási bizottságtól arra nézve, vajjon gyámügyekben tartott vizsgálatoknál a járási szolgabirák mellett alkalmazott jegyzőkönyvvezetőknek jár-e külön napidij. Mivel praecedens erre nincs s legfőkép, mert külön jegyzőkönyvvezető ily vizsgálatoknál nem is szükséges, a bizottság elvi döntésként kimondta, hogy napidij jegyzőkönyvvezetőknek nem jár.

— (**Tűz.**) *Nagybudmér* községben gyakran verik félre a harangot. Csak nem régen irtunk egy ottani tűzesetről s most ujólag onnan kapjuk a tudósitást. Folyó évi február 8-án éjjel fél három óra tájban kigyuladt *Izbradics* Anka szobája s a tűz eltartott reggeli hat óráig. Ismeretlen tettes az ablakon keresztül meggyujtotta az ágynemüt, a mely egyébként biztositva volt. Szerencsére gyors segitséggel a tűz tovaterjedését megakadályozták, elannyira, hogy még a ház sem gyuladt ki, azonban a szoba butorzata elégett. A multkori tüzet is eddig ismeretlen tettes idézte elő. Vajjon nincs-e a községben valaki, a ki pyromániában szenved?

— (**Gyámpénztári kamatok.**) *Jeszenszky* Lajos, árvaszéki elnök, bejelentette a mai közigazgatási ülésen, hogy a mágocsi gyámpénztárnál $5^3/_4$ %, a mohácsinál pedig 5·5 % fizettetik kamatul a folyó évre az árvák és gondnokoltak betétei után. E bejelentést a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

— (**A szentlőrinci közvágóhid.**) *Miksik* Ákos, kerületi állami állatorvos, előterjesztést nyujtott be a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy miután a szentlőrinci közvágóhid egészségellenes állapotban van, a bizottság tegyen előterjesztést a miniszterhez, hogy Szentlőrinc a községi közvágóhidat épiteni köteles községek közé felvétessék. *Benkő* Gyula előadta erre a mai ülésen, hogy a község évekkel ezelőtt meg lett róva e kötelezettséggel s akkor szerveztek a mai vágóhidat, melyet azonban nem a község, hanem magánosok tartanak. E vágóhidnál megfelelőbbet a község nem állithat fel; azonban az a baj, hogy nem tartják tisztán. Az ügy végre is a tiszti főorvosnak adatott ki véleményezés végett.

— (**„A Máv. Altiszti Olvasó Kör“**) f, évi február hó 11-én a kör helyiségében rendes évi tisztujitó közgyülését tartotta mely szerint a kör tisztviselői a következők lettek: Elnök: Briisits Géza, alelnök: Sohr György, titkár: Juricsevics Emil, pénztárnok: Schriener István, ellenőrök: Kocsis Vilmos és Baranics János. könyvtárnok: Bucsky Péter, háznagy: Hiller Antal, választmány: Korompay Antal, Schwarzer Lajos, Benkő Zoltán, Kalmár József, Schrantz György, Domián Mihály, póttagok: Szerényi Ferenc és Papp István

— (**Posta-ügyek.**) A m. kir. posta- és távirdaigazgatóság értesitése szerint *Viszlón* és *Gyüdön* uj postahivatalok nyiltak meg. A viszlói postahivatalhoz Viszló és Márfa, a gyüdihez Gyüd, Bisse és Csarnota községek tartoznak. *Szava* község kérte a mai közigazgatási ülésen, hogy a garéi postától a viszlóihoz csatoltassék. A bizottság az adatok beszerzéséig az ügyet függőben hagyta.

— (**A barcsi hizlaló-telep önállósága.**) Az Ausztriával létrejött kiegyezésben tudvalevően ki van kötve, hogy olyan nagyobb elkülönitett állattelepek, a melyek megfelelő épitményekkel fel vannak szerelve és a melyek állami ellenőrzés alatt állanak, az Ausztriába irányuló forgalom területében külön közigazgatási területekül tekintendők. Eszerint az ilyen telepek forgalmilag csak akkor korlátozhatók, ha valamely ragadós állatbetegség az illető telep saját állományában lépett föl. Az ilyen telepek tehát nagy fontosságuak az illető vidék gazdasági viszonyaira, a melynek állatforgalmát lebonyolitani hivatottak. Ilyen teleppé való kialakitás Barcsra nézve van tervbe véve. A földmivelésügyi miniszter szakközegeivel elkészittette a barcsi sertéshizlaló átalakitásának terveit s az ez ügyben érdekelt vidék: Somogy, Baranya, Tolna és Fehérmegyék gazdasági egyesületeihez is leiratot intézett azzal a kéréssel, hogy a telep önállósitásával járó előnyökre a gazdaközönség figyelmét fölhivják.

— (**Halálozások.**) *Jellinek* József, életének 78-ik évében, tegnap meghalt. Temetése holnap (szerdán) délután 4 órakor lesz a Majláth-utca 32. számu házból a budaikülvárosi temetőbe. Az engesztelő misét szerdán 9 órakor tartják lelkiüdveért a belvárosi templomban. Az elhunytat nagyszámu család, közte kilenc unoka gyászolja. — *Erdőssy* Olga élte 25-ik évében tegnap Brassóban váratlanul elhunyt. A korán elköltözöttet atyja, Erdőssy Lajos pécsi ügyvéd, testvérei és nagyszámu rokonság gyászolják.

— (**A megye egészségügye.**) *Mende* Lajos dr. tiszti főorvos jelentését ma olvasta fel a megyei közigazgatási bizottsági ülésen. A mult hóban kedvezőtlenek voltak az egészségügyi viszonyok, mert a vörheny, difteritisz és kanyaró szórványosan uralkodtak. Az évi jelentés kapcsán elhatározta a bizottság, hogy hatósági dezinfektorokat képező intézetek, állami bábaképző-intézet és állati ojtó nyirktermelő intézet felállitása iránt felir a miniszterhez. Valamint azért is, hogy husvizsgálók a községekben csak ahhoz értő egyének lehessenek s hogy a titkos kuruzsló szerek terjesztése meggátoltassék. Előterjesztette a főorvos, hogy a királyi ügyészség fogházában az egészségi viszonyok jók; a mohácsi és siklósi kórházak példás rendben tartatnak. Ezek felügyeletével a bizottság a f. évre megbizta a főorvost, kinek a mult évről szóló jelentéséből kiemeljük, hogy megyénkben 22 gyógyszertár, 44 orvos és 53 bába s 7 kézi gyógyszertár volt. Járványos betegségek bár szórványosan mindig uralkodtak, járvány csak Nagytótfalu községben konstatáltatott, hol 24 difteritisz-eset fordult elő. A difteritisz ellen való beoltásoknál különösen a magyar szerum bizonyult jónak, mert 24 betegnél fényes eredménynyel járt.

— (**A tarcsapusztai jegenyefák.**) A herceg Eszterházy-uradalomhoz tartozó s *Mándi* Samu által bérelt Tarcsa-pusztán a törvényhatósági közuton 114 darab vén jegenyefa van, melyek a közbiztonságra veszé-

lyesek s melyeket kivágatni rendelt egy alispáni határozat. E határozatot az uradalom tulajdonosa megfelebbezte, azt mondván, hogy a fákat az uradalom gondozta és ültette s azok tulajdonképen nincsenek is a közutak területén. Tehát a megyének hozzá semmi köze. A bérlő maga elismeri felebbezésében, hogy a fák közveszélyesek s azok kivágásába beleegyezik, de ő is vitatja a tulajdonjogot. Ma egy álló órahosszáig vitatkozott a közigazgatási bizottság is az ügy felett, melyhez hozzászóltak *Kovácsfi* Kálmán főmérnök, *Nagy* Jenő tiszti főügyész, *Tormay* Károly alispán, *Német* Lipót, *Driesz* Lajos, *Simonffay* János és *Benkő* Gyula s végre a bizottság szótöbbséggel elrendelte a jegenyefák kivágását s vételárukat a megyei pénztárba addig letétbe helyezni rendelte, mig a törzskönyvezés és a törvényhatósági közut hitelesitése meg nem történik. Egyelőre tehát a fák tulajdonjoga attól tétetett függővé, hogy a hol vannak, a terület törvényhatósági vagy uradalmi területnek bizonyul-e? De kivágni kivágatnak s most rájuk illik a nóta:

»Jegenyefa tetejében
Ül egy holló feketében.«

— (**Gőzkazánok a megyében.**) *Kovácsfi* Kálmán főmérnök bejelentette a mai megyei közigazgatási ülésen, hogy a megye területén a mult évben az ipari és gazdasági gőzkazánok száma ötvenhattal szaporodott. Különösen a mezőgazdasági célokra szolgáló gőzkazánok szaporodtak, a mi igen örvendetes jelenség.

— (**Az ex-lex dicsérete.**) *Dragonescu* Dömjén, kir. pénzügyigazgató, á megyei közigazgatási bizottság mai ülésén előterjesztette, hogy az idei január hóban 87 ezer koronával kevesebb adó folyt be, mint tavaly. A pénzügyigazgató ezt annak tudja be, hogy *tavaly az ex-lex idején a nagybirtokosok siettek az adóbefizetéssel*; mig az idén nem fizetnek. Ime tehát, ha a kormány azt akarja, hogy jól folyjék be az adó, csak hozza be az ex-lexet s még mondja valaki, hogy nem boldog a magyar! Ha nem muszáj neki adót fizetni, akkor siet az adófizetéssel; s ha muszáj, akkor késik. Vagy talán azok az adófizetéssel tavaly siető s az idén késő uradalmak nem is magyarok!?

— (**Csaló ügynök.**) A szegzárdi kir. törvényszék vizsgálóbirája németországi illetőségű *Schmidt* Pál ellen, ki L. Stottmeiszter és társa braunschweigi cég utazó ügynöke, körözést bocsátott ki, mert a mult hónap első napjaiban Bonyhádon több egyénnel szemben a csalás büntettét, illetőleg annak kisérletét követte el s Bonyhádról Hidegkutra, innen pedig Bród felé utazott. Negyven éves, vöröshaju, vörös bajuszu, piros arcu, erős testalkatu ember, porosz dialektusban beszél.

— (**Verekedés a rendőrökkel.**) Nagyon a kancsó fenekére találtak nézni a napokban *Laboda* István korcsmájában Sz. *Fejős* Mihály és *Horváth* János agárdi lakosok, mert ugy éjfélután 2 óra felé a nagy barátság közöttük eloszlott s nézeteltéréseiket a székekkel akarták helyreigazitani. A dulakodás zajára a korcsmába siettek *Páli* József és *Vig* János rendőrök, akik a verekedőket csendre intették és szétválasztani akarták. Ezek a verekedéssel fel is hagytak, de most a rendőrök ellen fordultak s azokkal kezdtek dulakodni. Dulakodás közben Fejős Mihály el akarta venni Vig rendőrnek a fegyverét, s midőn Páli rendőr társának segitségére sietett, Fejős ezt késével megszurta s az ellenszegülést csak akkor hagyták abba, a mikor másik két rendőr is a helyszinére érkezett, a kik aztán Fejőst és Horváthot elkisérték a korcsmából.

— (**Az édesitő italok tilalma.**) A sacharin, sacharinkészitmények és más hasonló édesitő szerek használata tudvalevőleg szigoruan meg van tiltva. Most a miniszterium félreértések kikerülése végett kijelentette hogy »Sacharin« alatt nem csak az e szóval, mint kereskedelmi védjegygyel megjelölt benzoesav-sulfinid, anhydroortho-sulfamin-benzoe-sav és ennek vegyületei, hanem ezen készitményekkel vegyi összetételüknél fogva azonos a kereskedelmi forgalomban a »Zücherin« »Crystallose« és »Syeose elnevezések alatt előforduló készitmények is értendők.

— (**A vasvilla.**) Már régóta rosz szemmel nézték egymást *Kovács* István és *Szinta* József madocsai lakosok; pár héttel ezelőtt, összehozta őket a mezőn a véletlen; a mikor aztán szóváltásba elegyedtek, miközben Szinta József lekapta Kovács kocsijáról a vasvillát s azzal Kovácsot ugy megütötte, hogy ennek karja eltört.

— (**Szivárvány télen.**) Szegzárdról irja levelezőnk, hogy ott ritka természeti tüneményt láttak e hó 7-én. Az égbolton nagy szivárvány támadt, melynek szépségében mintegy tiz percig gyönyörködhettek az emberek, mert azután eloszlott az égről.

— (**A Lourdesi Mária ünneplése.**) Vasárnap nevezetes évfordulót értek és ünnepeltek a katholikus hivők. 1858 február 11-ik napján jelent meg a francia pásztorleányka előtt először a szent szüz Ez idő óta Lourdes leglátogatottabb kegyhelye a hivőknek. Számos csodás gyógyulások is történtek ott, melyek miatt világszerte ünneplik a Lourdesi Máriát.

— (**Kéznélküli festő.**) A napokban meghalt Antverpenben a hires kéznélküli festő Charles *Félu*. Pár év előtt az antverpeni muzeumban ki volt állitva egy gyönyörü Rafaelmásolata, a melyet később kuriozumképen körülvittek a világon mutogatni. Félu nyomoréknak született, de édesanyja megtanitotta lábai használatára. Magas széken ülve szokott festeni és mozdulatai olyan szabályosak és könnyüek voltak, hogy szinte természeteseknek látszottak. Félu annyira vitte idővel lábai ügyességét, hogy kényelmesen tudott borotválkozni velük. Egyenlő biztonsággal kezelte az ecsetet és a borotvát.

— (**Távirat-kézbesités dija.**) Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a közönség köréből hangoztatott óhajnak engedve, elrendelte, hogy a magyar szent korona területén a táviró- vagy távbeszélő-hivatallal nem biró helyekre szóló táviratok f. é. március 1-től kezdve, tekintet nélkül a távolságra, (1) egy koronáért külön kézbesitővel küldessenek ki. Ezt az egységes kézbesitési dijat a közönség a külön kézbesitővel küldendő távirat föladása alkalmával köteles megfizetni és utólagos leszámolás ezután nem lesz.

— (**A villányi ifjuság táncestélye.**) Szombaton tartotta villány ifjusága a központi kávéház összes helyiségében szokásos farsangi táncestélyét, mely az idén remekül sikerült. Igen nagy volt a tánckedv és a kedélyes mulatság, kivilágos kiviradtig tartott. A táncestélyen megjelentek a következő leányok: Szokoli Margit, Varju Irén (N.-Harsány) Hummel Irma, Proksch Izabella, Csató Teréz, Müller nővérek (N.-Márok), Folbert nőv. (N.-Bóly). Tőröki nőv. (Lapáncsa), Mérei Ilona (Budapest), Röder Jozefa (Mohács). Illenberger N. (Harkány), Mindszenti Teréz (Budapest). Asszonyok: Szokoli Pálné, Varju Edéné (N.-Harsány), Hummel Györgyné, Schuth Vincéné, Proksch Árturné, Tóth Vilmosné (Magyar-Bóly), Müller Imréné (N.-Márok), Töröki Józsefné (Lapáncsa), Seiler Gáborné, Schuth Vilmosné, Weimann Józsefné, Mérei Sándorné (Budapest), Müller Jakabné, Maszovszki Józsefné (Bolmány), Csernohovszki Móricné, Szedlák Antalné, Henk Antalné, Eibech Aladárné, Gyiméthi Jákóné, Mindszenti Antalné. Az első négyest 40 pár táncolta.

— **Gazdák és kertészkedők figyelmébe.** Haldek J. magkereskedése és heremag kiviteli üzlete a napokban küldte szét főárjegyzékét, melyből ismételten meggyőződtünk arról, hogy a régi jó hirnevü cég József kir. főherceg udvari szállitója s minden lehetőt elkövet arra nézve, hogy a magyar gazdákat kitünő csiraképes magokkal lássa el. A főárjegyzék ez idén nem oly vastag, mint a mult évben, ennek oka abban rejlik, hogy a cklisék hiányoznak, de hát Haldek áruit rajzok nélkül is ismeri a közönség s ez intézkedésével 1250 koronát takaritott meg a cég, a mely összeget a »magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesületének« adta át. A főárjegyzéket levelezőlapon nyilvánitott óhajára bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a derék cég. (Budapest, VII. Károly-körut 9. sz.)

Farsangi naptár.

Eddig a következő bálok vannak készülőben a farsangra:

Február 14. Hercenberger-féle délutáni kottéria táncestélye a Vigadóban.

Február 15. Nagy polgári bál a Vigadóban.

Február 17. Tornaegyesület álarcos bálja a Vigadóban. — Lakatos és vasmunkások bálja Scholznál. — Báró *Hirsch* Mór egylet bálja a keresk. ifjak kaszinójában. — Kéményseprők bálja a Baumgartner-féle vendéglőben.

Február 18. Vasas és környéke ifjuságának működvelői előadással egybekötött táncestélye Vasason, a Kraizer-féle vendéglőben.

Február 19. Hercenberger-féle délutáni kottéria táncestélye a Vigadóban.

Február 20. Posta és vasuti tisztviselők családias táncestélye a Vigadóban.

Február 21. A pécsi jogász-segélyző egyesület táncestélye a Vigadóban.

Február 22. Házibál a Hétfejedelemben. — Altisztek bálja a Vigadóban.

Február 24. Pécsi jótékony nőegylet jelmezbálja a Nemzeti Kaszinóban. — A pécsi Munkásképző egylet farsangi estélye a Scholtz sörházban.

Február 25. Pécsi Dalárda farsangi estélye a Vigadóban.

Február 26. A Kath. Kör tombolával egybekötött táncestélye. — Hegyháti járás jegyzői karának táncestélye Sásdon a Társaskörben.

Február 27. A »Pécsi Polgári Daloskör« farsangi estélye a Vigadóban.

Müvészet, irodalom.

○ **Sebestyén Géza ünnepeltetése.** A pécsi fiatalság Sebestyén Gézát, a pécsi szintársulat egyik legtehetségesebb tagját ünnepelte vasárnap este születésnapja alkalmából. Ilyen zajos óvációban és tüntetésben Pécsett szinész még nem igen részesült. Tisztelői, barátai megjelenésekor tapsorkánnal fogadták és az orchesterből egy remek kivitelü arany órát és arany láncot nyujtottak fel neki. Sebestyén Géza megérdemelte a kitüntetést, talentumos szinész, még kiforrhatja magát s ha továbbra is megmarad a megkezdett uton, akkor müvész pályáján szép jövő vár reája. Az előadás után az ünnepelt Sebestyén Gézánál ünnepi lakoma volt, melyen számos barátja és kartársa is részt vett, ez alkalommal nem egy őszinte toaszt hangzott el, mely a fiatal, tehetséges szinész eddig is tekintélyes sikereit méltatta.

○ **Gaál Gyula Pécsett.** A Vigszinház legjelesebb müvésze, ki egykor a pécsi közönségnek is dédelgetett kedvence volt, s a ki már a jövő évtől kezdve a budapesti Nemzeti szinház szerződtetett tagja, e héten kezdi meg néhány estére terjedő vendégfellépteit. Gaál vendégszereplése iránt városszerte általános és nagy az érdeklődés és igy bizonyára zsufolva lesz a szinház.

○ **Jerome K. Jerome.** A magyar olvasóközönségnek ama része, mely a külföldi regényeket és tárcákat eredetiben nem olvassa, igen kevéssé ismeri *Jerome* K. Jerome nevét. Hogy Jerome K. Jerome egyik legmulatságosabb és legjobbizü regénye, a mely tulajdonképpen mulatságos apróságok összefüggő gyüjteményéből áll, a magyar olvasók kezébe

kerül, az a »Legjobb könyvek« cimü regénytár érdeme, a mely legujabb évfolyamát az ő két kötetes munkájával a »Regényjegyzetek«-kel nyitja meg. A »Regényjegyzetek« most megjelent első kötetének ára egy korona s ugyanily árban lesz kapható a második kötet is, a melynek kiadását bizonyára nagy érdeklődéssel várják. A vig regény úgy a »Legjobb Könyvek« kiadóhivatalában (váci-körut 78.) mint minden könyvkereskedésben megszerezhető.

Pécs szab. kir. város
meteorologiai állomása jegyzetei
1900. január 31. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 52·8 (sülyedő.)
Hőmérsék = 3·2 °C.
» maximuma: 7.9 °C
» minimumam 3.8 °C.
Páranyomás: 4·8 mm.
Relativ nedvesség: 83%
Felhőzet: 10° Str. Dum. S. W.
Szélirány s erő: N. W. 2.
Csapadék 24 órai: 10° mm. ●
Hőemelkedés és derülés várható.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.** Az utóbbi időben is rendkivül változó és tulnyomó mértékben nedves időjárás uralkodott országszerte. — Gyakran havazott, a hótakaró azonban rövid ideig tartott, mert az enyhe esős időjárásban a hó elolvadt, minek következtében a vetéseken, illetve a mezőkön nagyon sok helyen álló viz is képződött. Nehol a folyók és patakok is kiáradtak (a felvidéki és erdélyrészi vármegyékben) és elöntötték a réteket s itt ott a vetéseket is. A bőséges eső és havazás következtében a kártékony férgek és egerek nagyobbrészt kipusztultak; a vetések pedig felüdültek, sőt a későn vetettek is nagyobbára kikeltek. Helyenkint azonban az elvetett mag megromlott, másutt, bár kisebb mértékben, a vetések kipállottak, sőt itt-ott kifagytak. Nagy általánosságban az őszi gabonavetések kielégitően állanak; javultak különösen egyes vármegyékben. Mindenesetre azonban állandó jó időre volna szükség, mert különösen az esetleg beállható száraz hideg időjárás a fejlődésben levő vetéseket érzékenyen károsithatná. A repce vetések csak részben kielégitők, helyenkint kivesztek. A lóherékben és lucernásokban az egér okozta pusztitás következtében jelentékeny a kár. E miatt sok helyen fel fogják szántani, különösen az erősen megkárosodott herefeléket. Takarmánynemüekben helyenkint, különösen a felvidéken hiány mutatkozik; sőt néhol az ország egyéb vidékein is panaszkodnak a gazdák e miatt. A szőlőkben az ólmos esőzések és az erre következett nagy hidegek kisebb-nagyobb kárt okoztak; néhol a gyümölcsfák is szenvedtek.

□ **Gazdasági mozgalmak Tolnában.** A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület népes értekezletet tartott Szegzárdon, annak megvitatása céljából, hogy az elpusztult szőlők ujjáalakitása ügyében, ugy a gyümölcstenyésztés terén micsoda teendők volnának szükségesek és pedig a kisgazdák sorsának javitása érdekében? Az értekezletet *Jeszenszky* Andor elnök nyitotta meg. A kormány részéről *Dobokay* Lajos miniszteri tanácsos, *Molnár* István országos gyümölcsészeti kormánybiztos, továbbá *Engelbrecht* Károly szőlészeti felügyelő, *Móráinyi* István, *Rác* Sándor vincellériskolai igazgatók is részt vettek a tanácskozásban. *Dobokay* miniszteri tanácsos nem látta olyan tulságosan hátramaradottnak az itteni telepités ügyét. Tolnában ugyanis a filoxera pusztitása előtt 32.600 hold szőlő volt müvelés alatt. Ebből azonban 28 hold teljesen elpusztult, de ma már ismét 19150 hold áll müvelés alatt. Azonban a miniszteri tanácsos mégis a kormány legmesszebbmenő támogatását helyezte kilátásba s fölkérte a megjelenteket, hogy az esetleges bajok és hiányok orvosolhatása céljából észrevételeiket terjeszszék elő. Többek felszólalása után a gazdasági egyesület a következők teljesitését kéri a kormánytól: 1. hogy a szőlőkaró a legméltányosabb árért bocsáttassék rendelkezésre; 2. a fölujitott területek 1 katasztrális holdig 15 évi adómentességet élvezzenek; 3. rosszfaju szőlővesszők forgalomba hozatala, ha törvényhozási uton is, megakadályoztassék; 4. a szénkéneg kisebb tartalékban bocsáttassék forgalomba; 5. az agrárkölcsönök hovaforditása szigorubban ellenőriztessék; 6. a kormány a pinceszövetkezeteket nagyobb támogatásban részesitse; 7. a szőlő külföldre szállitását a kormány akként eszközöltesse, hogy a gyümölcs a gyakori átrakás által, ne veszélyeztessék; 8. az olasz bor beözönlése megakadályoztassék s végül hogy hamistalan kénpor álljon rendelkezésre. Dobokay miniszteri tanácsos egy némely dologra nézve határozott igéretet is tett, igy: hogy a talajvizsgálatot községenkint ahhoz értő szakembereken kivül arra hivatott geologusokkal is végezteti s alkalmas munkavezetőket alkalmaz a telepiteni hivánó kisgazdák utbaigazitására. A miniszteri tanácsos nagy hatást ért el főleg azzal a kijelentéssel, hogy a borhamisitókkal a kormány ezentul sem fog keztyüs kézzel bánni. A gyümölcstermesztés érdekében teendő intézkedésekről Molnár István orsz. gyümölcsészeti kormánybiztos értekezett. A megye területén főleg a barack és diótermesztést ajánlja. A miniszteri kiküldöttek megtekintették végül az állami és megyei szőlőtelepeket.

Országgyülés.

A főrendiház ülése február hó 13-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A főrendiház ma ülést tartott, melyen a harminc millió hadügyi póthitelt tárgyalták.

Eszterházy J. gróf nem helyesli a hadügyminiszter tulkiadásait. Csak azért szavazza meg, mert nem akar komplikációkat előidézni.

Zichy Nándor gróf szerint nem szabad a hadügyi kormány ténykedését helyteleniteni, mert a külföld előtt ártunk vele s gyöngeségünket bizonyitjuk.

Eszterházy János gróf: Ugyis tudják!

Zichy Nándor gróf: Tudják, hogy nagyhatalmi állásunknak megfelelünk.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után megszavazták a javaslatot.

Ezután a lelkészi javaslatot tárgyalták, melyet *Zichy* Nándor gróf szavazatával szemben elfogadtak.

A képviselőház ülése febr. hó 13-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén *Holló* Lajos dr. a delegációk fölösleges voltáról, pózolásról, német beszédekről és a tiszti fizetések emeléséről beszélt.

Széll Kálmán hosszan reflektált a beszédre. Vitatta a delegáció illetékességét a tiszti fizetéseket illetőleg. Tagadta, hogy németül beszélnek; csakis az albizottságban.

Ugron Gábor a delegációt tekintélytelen intézménynek tartja. A miniszterek nem respektálják. A delegátusok hódolnak a miniszereknek. Határozatukat nem hajtják végre. Itt van a székely kadétiskola, melyet felállitni hat év előtt elhatároztak s ez ma sincs végrehajtva. A költségvetést nem szavazza meg.

A többség azonban megszavazta.

Nagyobb vita támadt a fiumei kérdésnél, melyet *Batthyány* Tivadar gróf ismertetett.

TÁVIRATOK.

— **A főparancsnok úr szónokol.** (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata.) *Roberts* tábornagy beszédében, melyet a mult szombaton a highlánderekhez intézett, a többi között a következőket mondta: „Alkalmunk lesz mostan Maggersfonteint megboszulni. A siker biztos."

A highlánderek lelkesen cheer-eztek, földobálták sapkáikat és Roberts feleségét éltették. Roberts meghatva mondott köszönetet.

— **Kimberleyt szorongatják.** (A „Pécsi Figyelő" eredeti távirata.) A Timesnek jelentik Kimberleyből folyó hó 9-ki kelettel, hogy a város ágyuzása még egyre tart és nagy károkat okoz. Egy fehér elesett, egy másik megsebesült. (Egy *zöldet* pedig kibocsátottak s ez a jelen távirat.)

Laptulajdonos SZAUTTER GUSZTÁV — Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Hirdetések.

Házasulandók és butorvevők
Figyelmébe!

Rendkivül olcsó árakon vásárolhatók a legszebb és legszilárdabb készitményü **asztalos és kárpitos butorok**

FEHÉR BÉLA

jóhirnevü butor raktárában **Pécsett, Apácza-u. 2. sz. alatt a takarékpénztári uj palotában.**

Hol állandóan óriási választékban vannak teljes hálószoba, ebédlő és salon berendezések, ugy egyes darabok, valamint tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok és esztergályos áruk felhalmozva és azok, tekintettel a nagy forgalomra, sehol eddig nem létező

bámulatos olcsó árakon árusittatnak el.

Mindenki tehát csak saját érdekében cselekszik, ha butorvásárlások eszközlése végett ezen czéget fölkeresi, hol a legszolidabb kiszolgálásról meggyőződhetik.

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

48. sz.
Tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy dr. Müller János pécsi ügyvéd végrehajtatónak Radivojovits János végrehajtást szenvedő elleni 672 korona 68 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a pécsváradi kir. járásbiróság területén levő Hidasd község határában fekvő, a hidasi 273. sz. betétben Radivojovits János (nős Zulits Annával) nevén álló A. I. 1—8. sorsz. alatt felvett urbéri birtokra házzal 2074 korona; az A. † 1. sorsz., 1365/6. hrsz. parlagra 32 korona becsárban mint kik. árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi márczius hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Hidasd községben a biró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1900. évi január hó 5-én, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Schill
kir. járásbiró.

47. sz.
tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Mühl Jánosné szül. Lindenlaub Anna végrehajtatónak kiskoru Filsinger János és kiskoru Filsinger Erzsébet végrehajtást szenvedők elleni 90 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. jbiróság területén levő Hidasd községben fekvő a hidasdi 236. sz. betétben kiskoru Filsinger János és kiskoru Filsinger Erzsébet nevén álló A. † 1. sorsz. 833. hrsz. 154. népsorsz. ház és udvarra 800 korona becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a föntebb megjelölt ingatlan 1900. évi márczius hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Hidasd községben a biró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881 : LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1900. évi januar hó 5-én. A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.

Schill
kir. járásbiró.

273. szám.
Tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy Bott Fülöp végrehajtatónak Bott Fülöp végrehajtást szenvedő elleni 120 korona tőkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. járásbiróság területén levő Zsibrik község és határában fekvő, a zsibriki 102. sz. betétben Bott Fülöp nevén álló A. I. 0—2. sor, 130. hrsz. beltelki kert, 131. hrsz. 36. népsz. ház és udvarra 816 korona becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a föntebb megjelölt ingatlanok 1900. évi április hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor Zsibrik községben a biró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megallapitott kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 81 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 21-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy neki az 1881 : LX. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1900. évi január hó 18. napján. A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Schill,
kir. járásbiró.

49. sz.
Tlkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy dr. Müller János végrehajtatónak Laub János végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsváradi kir. járásbiróság területén levő Hidasd község határában fekvő a hidasdi 174. sz. betétben jelenleg Laub Sándor nevén álló A. † 3. sorsz., 6729. hrsz. szőllőre 596 korona; a hidasdi 375. sz. betétben jelenleg Radivoj Lázó és neje szül. Berits Stoja nevén álló A. † 1. sorsz., 7085. hrsz. szántóra 70 korona becsárban mint kik. árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi márczius hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Hidasd községben a biró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333-ik sz. alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1900. évi január hó 5-én. A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Schill
kir. járásbiró.

11734. sz.
Tkvi. 1899.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekkvi hatóság közhirré teszi, hogy özv. Dőry Istvánné és t. végrehajtatóknak Kovács András Endre és neje végrehajtást szenvedők elleni 155 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szt.-lőrinci kir. járásbiróság területén lévő Bakonya község határában fekvő s a bakonyai 17. sz. betétben I. 1—7. sorsz. a. felvett lakház és kertekre 537 frt; és II. 1—16. sorsz. alatt felvett ingatlanokra 830 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi márczius hó 15-ik napján d. e. 9 órakor Bakonya község biró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 53 frt 70 krt. és 83 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : 60. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Pécs, 1899. évi nov. hó 12-ikén. A kir. törvszék, mint tlkkvi hatóság.

Gőbel,
kir. tszéki biró.

MEGHIVÓ.

A „Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztára"

1900. évi február 25-én, vasárnap délután fél 3 órakor

a „Pécsi kereskedelmi ifjuság kaszinója" helyiségében (Nepomuk-utcza 9. sz.)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a közgyülési kiküldöttek, az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjait tisztelettel meghivja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

I. Az igazgatóság jelentése.
II. Az 1899. évi zárszámadás, mérleg és a statisztikai kimutatások előterjesztése.
III. A felügyelő-bizottság jelentése s ennek alapján az igazgatóság részére a felmentvény megadása iránti határozat.
IV. Inditványok.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécsett, 1900.